

محاصره تبلیغاتی دشمن چگونه شکسته می‌شود

رهبر معظم انقلاب اسلامی در بیانیه تحلیلی گام دوم به سناریوی دشمن در الفتای یأس اشاره کرده و فرمودند: «در طول این چهل سال – و اکنون مانند همیشه – سیاست تبلیغی و رسانه‌ای دشمن و فعال‌ترین برنامه‌های آن، مایوس‌سازی مردم و حتی مسئولان و مدیران مازاد آمده است. خبرهای دروغ، تحلیل‌های مفرضانه، وارونه‌نشان دادن واقعیت‌ها، پنهان کردن جلوه‌های امیدبخش، بزرگ کردن عیوب کوچک و کوچک‌نشان دادن یا انکار محنتشان بزرگ، برنامه همیشگی هزاران رسانه صوتی و تصویری و اینترنتی دشمنان ملت ایران است؛ و البته دنباله‌های آنان در داخل کشور نیز قابل مشاهده‌اند که با استفاده از آزادی‌ها در خدمت دشمن حرکت می‌کنند. شما جوانان باید پیش‌گام در شکستن این محاصره تبلیغاتی باشید. در خود و دیگران نهال امید به آینده را پرورش دهید. ترس و نومیدی را از خود و دیگران برانید. بی‌خشنودی و ریشه‌ای‌ترین جهاد شما است.»

همانگونه که معظم له در این بیانیه اشاره فرمودند جنگ رسانه‌ای و روانی دشمن که اکنون به لایه ژرف‌تری – یعنی جنگ شناختی- توسعه یافته به درازای عمر انقلاب اسلامی، سابقه دارد، اما امروز در میانه جنگ اقتصادی ملموس‌تر نیز شده است. آنچه در ساخت جنگ اقتصادی رخ می‌دهد اقدامات واقعی برای آسیب‌رسانی به اقتصاد ملی است. اما بخش قابل توجهی از آسیب‌هایی که این روزها بر اقتصاد و بازار ایران وارد می‌شود، مابه‌ازای چندانی در حوزه عینیت و عمل نداشته و بیشتر از جنس «ذهنی» است. این چنین است که می‌توان گفت: با نوعی جنگ شناختی پیچیده مواجهیم.

جنگ شناختی (Cognitive warfare) به معنای هدف قرار دادن قوه شناخت عموم مردم و نخبران جامعه هدف با تغییر هنجارها، ارزش‌ها، باورها، نگرش‌ها و رفتارها از طریق مدیرت ادراک و برداشت است. این نوع جنگ شکل تکامل یافته تر، پیشرفته‌تر، عمیق‌تر و وسیع‌تر جنگ روانی است که مبتنی بر جامعه شبکه‌ای (با زیرساخت رسانه‌های نوین) بوده و با مدیریت ادراک و برداشت انجام می‌گیرد. تغییر نگرش در جامعه کشور هدف، اختلال و خطا در دستگاه محاسبات تصمیم‌گیران، اثربخش نمودن جنگ اطلاعاتی، ایجاد گسست عاطفی-ادراکی بین توده‌ها و نخبران یا حاکمیت و نهایتاً تضعیف و زوال سراسر مایه اجتماعی برخی کارویژه‌های جنگ شناختی هستند.

دشمن در جنگ شناختی، سه نقطه اماچ اصلی را هدف قرار می‌دهد: ۱- ایدئ اصلی نظام؛ «اسلام‌ناب» و «ولایت مطلقه فقیه» (هسته اصلی و مرکزی گفتمان انقلاب اسلامی)؛ ۲- ساختار نظام؛ مجموعه نهادها، ارگان و دستگاه‌های برآمده از ایدئ اصلی که مجموعه حکومت را شکل داده است و ۳- کارکرد نظام؛ نتایج حاصله از عملکرد اجزای ساختار نظام که در واقع، نشان دهنده خروجی ساختار بوده و کارآمدی یا ناکارآمدی آن را نشان می‌دهد. در نهایت هدف از این تهاجم، مشروعیت زدایی، اعتبارزدایی، اعتمادزدایی، قداست زدایی، ناامیدسازی و ناکارآمدنمایی است که در نهایت دشمن امیدوار است سبب رویکردی اجتماعی و از بین رفتن سرمایه اجتماعی نظام شود.

در واقع آنچه باعث نتیجه بخشی جنگ اقتصادی می‌شود، اثربخشی جنگ شناختی است. جنگ شناختی سبب می‌شود بیش و پیش از آنکه جنگ اقتصادی ساختار و کارکردهای اقتصاد ملی را به چالش بکشاند، جامعه را در مسیر هموارسازی سناریوی دشمن و آسیب‌رسانی درون‌رأز قرار دهد. نتیجه اجرای راهبردهای دشمن در جنگ شناختی آن است که در حال حاضر که هنوز تحریم‌های امریکا باز نگشته (و در واقع جنگ اقتصادی وارد فاز عملیاتی جدید نشده) بازار داخلی در محاصره مختلف دچار نوسان و نابسامانی شده و یا اینکه کالاهای با حوضه کاملاً داخلی دچار کمبود یا افزایش افسارگسیخته قیمت می‌شوند.

دشمن در جنگ شناختی امیدوار است تا مردم را نسبت به آینده نامیده، نسبت به نهاد‌های رسمی بدبین و نسبت به سرنوشت عمومی جامعه، بی تفاوت کند. در چنین شرایطی منافع فردی در منافع جمعی و ملی غلبه می‌یابد و خسارت حاصله متوجه همه افراد جامعه می‌گردد. اکنون به نظر می‌رسد نخبران جامعه امع از مسئولان و گروه‌های مرجع اجتماعی با هر سلیقه و گرایش، تهاجم شناختی دشمن و مخاطرهای آن از هر گونه رفتار هیجانی مبتنی بر منفعت فردی را برای جامعه تبیین کرده مراقب باشند خود نیز در این پارل دشمن بازی نکنند. حال برای شکستن محاصره دشمن در جنگ شناختی باید چه کرد؟

۱- فراموش نکردن اینکه نقطه اماچ تهاجم دشمن، ملت ایران بوده و فشارهای روانی و اقتصادی دشمن بیشتر بر گروه ملت سنگینی می‌کند. ازاین‌رو یکی از اساسی‌ترین نقاط هدف جبهه خودی در این دفاع هوشمندانه، سبک‌تر کردن فشارهای گوناگونی است که باعث رنج و تالم‌ملت می‌شود.نیز کاهش محسوس زمینه‌های نارضاتی‌های مردم است. البته ناگفته پیداست که یکی از اولویت‌های اصلی اعمال نکردن فشار بیشتر بر مردم بر اثر تصمیمات غلط و چالش‌افزاست.

۲- «همدلی مسئولان با مردم» در شرایط کنونی بر کاهش تألمات و رنج‌های ملت، به‌ویژه محرومان و مستضعفان مؤثر است. اگر مردم و به‌ویژه کمتر برخوردارها به‌معنای واقعی کلمه حس کنند که مسئولان در درون‌رنج‌های آنان رادگر و حتی آن‌را تا حدی مستقیماً لمس می‌کنند، تحمل این رنج‌ها و مشکلات سهل‌تر می‌گردد، چه ایرادی دارد که مسئولان در این شرایط ویژه اقتصادی بخشی از ریخت‌پاش‌های حوزه مدیریتی خود را حذف و در آمد ناشی از آن را به کار‌گرهای بی‌کار شده اختصاص دهند یا مدیران حتی در زندگی شخصی‌شان با صرف‌جویی از بخشی از حقوق دریافتی خود را به نفع محرومان چشم‌پوشی کنند؟

۳- «تعامل صادقانه مسئولان با مردم» یکی از کلیدهای عبور از چالش‌ها و پیشگیری از بحران در شرایط کنونی است. از نقاط مخرب در وضعیت کنونی، تجربه تلخ وعده‌های بی‌سرانجامی است که بعضاً عمرشان به دو سال هم نمی‌رسد. علاوه بر آن بازار جنگ روانی و شایعات زمانی داغ می‌شود که در رسانه‌ها و تریبون‌های رسمی کشور اطلاع‌رسانی به حداقل می‌رسد و عرصه برای رسانه‌های بیگانه و کانون‌های شایعه‌بران‌گام می‌گردد. در این شرایط لازم است مسئولان برای مخاطب (که همان مردم ایران هستند) احترام بگذارند و به‌جای انتشار عبارات مبهم و خشکی، اطلاع‌رسانی هدفمند و آرامش‌بخش را در دستور کار قرار دهند.

از مهم‌ترین ستون‌های تأثیرگذار ی سناریوی دشمن در شرایط کنونی، الفتای نامیدی و یأس پرآکنی در سطح افکار عمومی است که به‌گونه‌ای که هیچ‌گونه چشم‌انداز مثبت و امیدبخشی در مقابل دیدگان مردم نباشد و در مقابل ترس و واامه نسبت به سرنوشت آتی، مخاطبان را به اقدامات هیجانی و بعضاً مخرب ترغیب کند. متأسفانه در عمل بخشی از اقدامات برخی از متولیان امر نیز در جهت تحکیم همین سناریو بوده و دانسته و یا نادانسته در حال امیددسازی مردم هستند. انکار درد رنج و تألمات مردم، دعوت بلاوجه به صبر بدون ارائه هر گونه نقطه امیدبخش و متکی به اقدامات محسوس و یا به تفریح رفتن در میانه اوضاع نابسامان اقتصادی با نیتی که انجام‌شده باشد به‌کمتر گذر شدن هر چه پیشتر باشد به حل مشکلات در آینده در ذهن مردم خواهد انجامید. طبیعتاً هنگامی که از امیدآفرینی سخن به میان می‌آید، مقصود «حرف درماتی» -منشابه آنچه در گذشته شاهدش بودیم- نیست، بلکه حرف‌درماتی و لفاظی به ناامیدی و شکاف مردم و مسئولان یادم نمی‌زند.

۲ جوان

✚ خبر

آیت‌الله جوادی با بیان اینکه پول و منابع فراوانی در مملکت وجود دارد، گفت: متأسفانه گسدا طبیعی موش صفتان، کشور را به مشکلات اقتصادی انداخت.

به گزارش خبرگزاری رسا، حضرت آیتالله عبدالله جوادی آملی روز گذشته در درس تفسیر خود که در مسجداعظم قم برگزار شد، با تأکید بر پایدندی جامعه اسلامی به احکام شرعی گفت:وقتی انسان در قبال کار معینی حقوق معین می‌گیرد دیگر زیرمی‌زیر گرفتن معناند.ارد وی افزود: مسئولیت‌ها امانت است، همه مسئولان و مردم امانت الهی در دست دارند؛ باید مال مردم را متعلق به خود مردم بدانیم، کشور امن و

✚ گزارش

© حمید توکلی / فارس

رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام با انتقاد از طرح برخی سخنان مغلطه‌آمیز در روزهای اخیر گفت:رئیس‌جمهور محترم،اخباردر خصوص مجمع تشخیص مصلحت نظام مطبائی را به تعریض بیان کردند که لحن ایشان قابل قبول نیست و این تعبیر که «۲۰۱۰ نفر نشسته‌اند و برای مردم تصمیم می‌گیرند» هم سخنی هضم‌ناپذیر است. متأسفانه نظیر این سخن در کلام برخی سبایسون هم مورد استفاده قرار می‌گیرد. چه کسی گفته که نهادهای قانونی، با تأیید رأی مردم تصمیمند؟ فقهای شورای محترم نگهبان منصوب رهبر معظم انقلاب هستند، اما رهبری هم با تعیین مجلس خبرگان که منتخب مردم هستند بر گزیده شده است و در تمام دنیا هم همین طرز است که برخی نهادهای افرادی که مسئول هستند با واسطه توسط مردم تعیین می‌گردند.

آیت‌الله آملی لاریجانی با اشاره به جایگاه مجمع تشخیص مصلحت نظام به عنوان یک نهاد یادر برخاسته از قانون اساسی که انتخاب اعضا و نحوه اداره جلسات آن بر اساس اصل یکمصد دوازده همان قانون است، گفت: «چرا مسئول عالی مقام نظام جمهوری اسلامی، که خود خورده پاسدار قانون اساسی باشد، باید این طرز صحبت کند؟ اولاً اعضای ملی همه کشورهاست و در جمهوری اسلامی، تلباور انقلاب اسلامی است و بنابراین نهادهای برآمده از قانون اساسی همه باید محترم باشند.

✚ **آیا رئیس‌جمهور در هر موردی به رأی عمومی مراجعه می‌کند**

رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام افزود: در برخی از نهادها، مسئولان با رأی مستقیم مردم انتخاب می‌شوند، مثل هیئت‌جمهور و اعضای محترم مجلس خبرگان رهبری و مجلس شورای اسلامی و شوراهای و در برخی دیگر با واسطه. وی با انتقاد از طرح برخی سخنان مغلطه‌آمیز در روزهای اخیر گفت: رئیس‌جمهور محترم، اخباردر خصوص مجمع تشخیص مصلحت نظام مطبائی را به تعریض

✚ **نامه‌نگاری برای فشار بر مجمع**

تعدادی از فعالان سیاسی اصلاح‌طلب در نامه‌ای سرگشاده به اعضای مجمع تشخیص مصلحت نظام خواستار تصویب قوانین مربوط به FATF در این مجمع شدند. در این نامه آمده است: «عدم عضویت در این کنوانسیون‌های مشکل‌آز تقریباً همه کشورهای جهان بسیار پرهزینه است و باعث نوعی خود تحریمی برای همکاری اقتصادی با کشورها شامل دوستان جمهوری اسلامی ایران می‌شود.» در بخش‌هایی دیگر از این نامه آمده که: «هن‌زوای خود خواسته ایران به‌دلیل کناره‌گیری از پیمان‌های مورد قبول تقریباً همه کشورهای جهان، می‌تواند مایه تحقیر ملی شود و مصالح و منافع کشور را بازپچه دولت‌های مخالف ایران به ویژه آمریکا و اسرائیل کند. «اصلاح‌طلبان امضاکندهن این نامه نوشته‌اند: «چنانچه اعضای محترم مجمع در حمایت اکثریت قاطع ایرانیان از پیوستن کشورمان به کنوانسیون مزبور تردید دارند، می‌توانند رد یا تأیید آن را به همه‌پرسی ملت ایران بگذارند.»

اعضای اصلاح‌طلبان در حالی است که پیش از این ادعاهایی همه‌بیش از اینها در مورد برجام داشتند و هیچ‌کدام عملی نشده‌ا قرار بود تحریمی نباشد و هست؛ قرار بود با برجام اوضاع اقتصادی سامان یابد که نه تنها این اتفاق نیفتاد، بلکه هر روز بدتر هم شد می‌شود. علاوه بر این فشارها به مجمع برای تصویب آنچه دلخواه اصلاح‌طلبان است، حسن روحانی

پایسفا

سرویس سیاسی، ۸۸۴۹۸۴۳۶

آیت‌الله جوادی آملی:

گدا طبعی موش صفتان کشور را دچار مشکل اقتصادی کرد

آرام است و هیچ کمبودی ندارد اما خودمان باید رعایت امانت کنیم. استاد برجسته درس خارج حوزه علمیه قم با بیان اینکه با لطف و عنایت الهی بینی بیگانگان به خاک مالیده شده است، اظهار داشت: ایران کشور سلحشوران است، شعرهای آیینی بسیاری داریم و گریه می‌کنیم و سینه‌های زنجیم که عبادت است اما یک فردوسی کم داریم که عظمت، جلال، شکوه و حماسه این مردم را منعکس کند. وی ادامه داد: در زمان دفاع مقدس جوانانی در کوه‌های خطرناک کردستان بودند که آب نداشتند، زمستان سختی شد و برف فراوانی آمد، این جوانان قمی می‌توانستند بگویند که آن

واکنش رئیس مجمع تشخیص به اظهارات رئیس‌جمهور

سخن روحانی مغالطه و هضم‌ناپذیر بود

روزنامه‌ها و در فضای مجازی و کانال‌های اجتماعی مردم جووسی عمل می‌کنند که نتیجه آن الفتای نامیدی است. در جمهوری اسلامی، در طول ۴۰ سال انقلاب، پیشرفت‌های بسیاری به دست آمده اما عده‌ای می‌خواهند بگویند که بن بست حاصل شده و در کشور وضع خراب است. چرا باید انسان چشم روی حقایق ببیند؟ این مقدار پیشرفت که در امور علمی و فنی و نظامی حاصل شده و بصیرت سیاسی مردم حاصل شده و این بصیرت و حضور مردم در صحنه را که سرمایه عظیم اجتماعی برای نظام است چگونه می‌توان نادیده گرفت؟

وی ادامه داد:اینکه مردم در ۲۲ بهمن میان کاستی‌ها واصل انقلاب و نظام فتنکبک قائل می‌شوند حساب برخی کاستی‌ها و بی‌تدبیری‌ها را از اصل انقلاب و نظامی جدی‌مانند، بی‌تعمت‌بزرگ است، اما عده‌ای تیشه گرفتارند که به ریشه انقلاب بززند و حرف‌های غیرقابل قبولی را مطرح می‌کنند که باید به‌این ادعاها در جای خود پاسخ مناسب داده شود. رئیس مجمع تأکید کرد:مسئولان نباید سعی کنند، معیشت مردم را اصلاح و مشکلات اقتصادی را برطرف کنند و از ایجاد حاشیه‌های غیر لازم بپرهیزند.

✚ **سخنان روحانی مغایر قانون اساسی است**
دبیر مجمع تشخیص مصلحت نظام نیز روز گذشته در نشست خبری با اشاره به سخنان رئیس‌جمهور که نباید سرنوشت لایح FATF را به یک جمع ۲۰

الی ۲۰ نفره سپرد، گفت:این سخنان با قانون اساسی مغایرت دارد چرا که این پیش بینی قانون اساسی است که در مواردی که میان مجلس و شورای نگهبان اختلاف نظر وجود دارد مجمع تشخیص مصلحت نظام به تصمیم‌گیری بپردازد. محسن رضایی اظهار داشت: اینکه عده‌ای به تأخیر مجمع در رسیدگی به دو لایحه پارلمو و CFT ابراز می‌گیرند از نظر ما درست نیست، چرا که تصمیم‌گیری عجلانه در این زمینه می‌تواند برای کشور خسارت فراوان باشد. وی بیان داشت: اگر رفتار کار گروه «FATF» سازنده باشد و همچنین اگر رویبایها به تعهدات برجامی‌شان جامه عمل ببوشانند، این امر می‌تواند، در نظر اعضای مجمع نیز ابرامو لایحه پارمو تأثیر گذار باشد. دبیر مجمع تشخیص مصلحت نظام با اشاره به سخنان رئیس‌جمهور که نباید سرنوشت لایح FATF را به یک جمع ۲۰الی ۳۰ نفره سپرد و مرجع ضمیر این سخنان که به مجمع تشخیص مصلحت مربوط می‌شدد، گفت: در جریان این جلسه مجمع تشخیص مصلحت آیت‌الله آملی لاریجانی به عنوان رئیس مجمع به صورت مستدل پاسخ این سخنان را دادند؛ این سخنان با قانون اساسی مغایرت دارد چرا که این پیش بینی شورای نگهبان است که در مواردی که میان مجلس و شورای نگهبان اختلاف نظر وجود دارد مجمع تشخیص مصلحت نظام به تصمیم‌گیری بپردازد. وی ادامه داد: اگر این سخنان رئیس‌جمهور را مستنقر ادعیم نباید بگوییم که رئیس‌جمهور می‌کند؛ اما مطالبی با قانون اساسی دارای اختیاراتی است و با اعضای هیئت دولت نیز تعدادشان کمتر از اعضای مجمع است.

✚ **امیدواریم رئیس‌جمهور تصحیح و جبران کند**
آیت‌الله آملی لاریجانی تأکید کرد:در هر حال مجمع تشخیص مصلحت وظیفه خودش را انجام می‌دهد و ما امیدواریم اینگونه ناپند که مسئولان عالی‌رتبه کشور، هر وقت باب میلشان مطلبی گفته می‌شود، بپذیرند و هر وقت خلاف میل ایشان باشد، بگویند ۲۰۱۰ نفر نمی‌توانند تصمیم بگیرند چرا که اگر این منطبق با بوب شود، فردا، مردم می‌توانند در مورد تصمیمات دولت هم این را بگویند و ما امیدواریم مطالب بیان شده در این خصوص تصحیح و جبران شود. آیت‌الله آملی لاریجانی در ادامه از رویکرد برخی افراد و رسانه‌ها در الفتای یأس به کشور انتقاد کرد و افزود: متأسفانه علاوه بر اینکه دشمن در بیرون الفتای یأس می‌کند، در درون کشور هم برخی از رسانه‌ها و

نیز اخیراً در سخنانی مجمع تشخیص مصلحت را تحقیر کرده و گفته بود نمی‌شود سرنوشت یک کشور را دست ۱۰ تا ۲۰ نفر آدم قرار بدهیم. او همچنین مدعی شد که رهبری با این لایوح موافقت کرده‌اند که البته هیچ سندی بر صحت ادعای روحانی در مورد موافقت رهبری وجود ندارد و آنچه از قول ایشان گفته می‌شود، صرفاً عدم مخالفت و عدم موافقت و ارجاع موضوع به نهادهای قانونی است. احمدحکیمی پور، عضو اصلاح‌طلب شورای چهارم هم که مسبب ایجاد دروغ املاک نجومی بود، اخیراً در مصاحبه‌ای با خبرگزاری دولتی ایرنا مدعی شده که: «مردم باید بدانند بانیپوستن به FATF چه منفعتی از کشور به خطر می‌افتد. وقتی سران نظام با این امر موافقت کرده‌اند به چه دلیلی برخی مخالفت می‌کنند؟ که سخنان او هم در امتداد همان ادعای حسن روحانی است.

✚ **افتای بجنوردی! از کجا یقین داری که اصلاح‌غلتانی می‌اندیشی؟!**
روزنامه دولتی ایران گفت‌وگویی با سید محمد موسوی بجنوردی، پدر همسر سید حسن خمینی در مورد انقلاب اسلامی وامام خمینی انجام داده‌است. در بخشی از این گفت‌وگو خبرنگار می‌پرسد: «شما از نزدیک‌ترین افراد به حضرت امام(ره) در زمینه‌ی در شوق نوشته‌اند؟ گفت: احمدی و شهاب‌الدین طباطبائی) ذکر شده بود، اما انتقاد و مشکوک از زبانی شدن حمایت، به روزنامه شوق معطوف بود و از تطایب یا نویسندگان یادداشت‌های مذکور نداشت.

تحلیل

مهدی پورصفا

چرا یاردیگر همه‌پرسی داغ شد

دوربرگردان اصلاح‌طلبان به سمت کف خیابان

تاریخ نظام جمهوری اسلامی ایران از بنو شکل‌گیری آن با فرآیندم‌های گوناگون و رجوع به آرای مردمی عجین است. شاید انقلاب اسلامی در مسیر حرکت به سمت یک نظام سیاسی از معدودموارد تاریخی باشد که رجوع به آرای مردمی را برای تعیین نوع عمل حکمرانی به عنوان یک‌اصل در دستور کار خود قرار داده باشد.

همه‌پرسی تعیین نوع حکومت در سال ۵۸ه، همه‌پرسی تأیید قانون اساسی و همه‌پرسی سال ۶۸ برای تأییداصلاحات صورت گرفته در قانون اساسی از جمله مواردی است که رأی مردمی پشتوانه ادامه مسیر شده‌است.

این موارد صرف نظر از انتخابات‌های گوناگونی است که در سال‌های گوناگون به منظور اخذ نظر مردم برای تعیین سرنوشت آنان بر گزار شده و می‌توان آن را نوعی فرآیندمردمی برای اعتماد مردم به حاکمیت در نظر گرفت. به این موارد اضافه کنید حضور میلیون‌ن نفر در ۲۲ بهمن هر سال که به نوعی می‌توان فرآیندم نظام سیاسی کشور تلقی کرد.

در این میان و هر چند گاهی موضوع تعمیر فرآیندم برای تصمیم‌گیری در خصوص برخی مسائل کلان کشور نیز مطرح می‌شود که عمده آن در چندسال اخیر متمرکز بر مسائل مرتبط با حوزه سیاست خارجی و امنیت ملی بوده‌است.

✚ **هشنگ همه‌پرسی چگونه داغ شد**

به عنوان مثال در مردادماه سال ۹۲ و پس از روی کار آمدن دولت روحانی، صادق زیبا کلام استاد سابق دانشگاه تهران خواستار برگزاری رفراندوم در خصوص رابطه با آمریکا شد.

زیبا کلام در نامه خود به روحانی با اشاره به برخی مخالفت‌ها در خصوص رابطه ایران با آمریکا آورده بود: منطقی‌ترین راه آن است که از مردم ایران نظر خواهی شود که آیا خواهان دشمنی با آمریکا هستند یا نه؟ اگر اکثریت رأی دادند که کم‌کاخان استعمار دشمنی با آمریکا هستند، در آن صورت حضرتعالی هم در همین مسیر با جدیت گام بردارید. اگر هم برعکس اکثریت خواهان توقف دشمنی با غرب و آمریکا و تعامل با دنیا شدند، در آن صورت مسئولین به رأی مردم احترام گذارند.

این موضوع در تابستان و پاییز سال ۹۲ نیز ادامه یافت در نهایت زیر سایه اخبار مذاکرات هسته‌ای گم شد.

موج دوباره داغ شدن موضوع رفراندوم به سخنرانی روحانی در مراسم گرامیداشت ۲۲ بهمن سال ۹۶ باز می‌گشت که رئیس‌جمهور از رفراندوم به عنوان یکی از مهم‌ترین روش‌های شکست بن بست‌های سیاسی نام برد.

روحانی در سخنرانی خود گفت: خیلی از مسائلی که امروزه به عنوان مشکل در جامعه داریم، در مسئله آزادی‌ها داریم، در مسئله روابط اجتماعی داریم، در مسئله سرمایه‌گذاری‌ها داریم، آنتی‌ای از عمل نکردن به قانون اساسی است. قانون اساسی بن‌بست‌ها را بر داشته و ظرفیت بسیار بزرگی دارد. ملت ایران، اگر جایی ما با هم بحث داریم به اصل ۵۹ قانون اساسی مراجعه کنیم. اصل ۵۹ قانون اساسی می‌گوید: «در برخی از موارد قانونگذاری و اعمال قوه مقننه در مسائل مهم اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی و سیاسی، مراجعه به آرای مستقیم مردم است.»

در همان زمان سخنان روحانی با انتقادات فراوانی در بین محافل سیاسی روبه رو شد اما به نظر می‌رسد با گذشت نزدیک به یک سال دولت موضوع خوبی را برای داغ کردن دوباره این ماجرا پیدا کرده‌است.

✚ **موضوع همه‌پرسی داغ می‌شود**

اجرای تصویب لایوح دولت برای پیوستن به کنوانسیون‌های پارلمو و CFT به عنوان یکی از مهم‌ترین سرفصل‌های توصیه‌های گروه اقدام مالی مدت‌هاست که در انتظار تصمیم‌گیری نهایی در مجمع تشخیص مصلحت نظام است.

صرف نظر از حساسیت موضوع عدم اطمینان دولت در خصوص حل مشکلات نامی از تحریم‌های بانکی با تصویب این دولاچه مهم ترین انگیزه اعضای مجمع در ندادن رأی مثبت به لایوح دولت است. در واکنش به این اقدام نیز دولت به صورت دو فاکتو و غیر رسمی موضوع برگزاری همه‌پرسی در خصوص این دولاچه را مطرح است.

به عنوان مثال مجید انصاری عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام در واکنش به اختلاف نظرهای گسترده در خصوص موضوع پارلمو خواستار رجوع به آرای مردمی برای تعیین تکلیف نهایی در این باره شده است. وی در این باره و در مرداد ماه سال جاری گفته است: «می‌توانیم از راهکار همه‌پرسی که در قانون اساسی پیش‌بینی شده، در مواردی که منجر به اختلاف نظر جدی سیاسی یا اقتصادی است، بهره‌گیری کرد. این راهکار وجود دارد و می‌تواند به مشاجرات پایان دهد چرا این ظرفیت استفاده کنیم.»

✚ **خطر دو قطبی شدن جامعه**

واقعیت این است که بحث رفراندوم به عنوان یک مسیر قانونی به رسمیت شناخته شده‌است. بر اساس اصل ۵۹ قانون اساسی در مسائل بسیار مهم اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و فرهنگی ممکن است اعمال قوه مقننه از راه همه‌پرسی و مراجعه مستقیم به آرای مردم صورت گیرد. در خواست مراجعه به آرای عمومی باید به تصویب دو سوم مجموع نمایندگان مجلس برسد.

در این اصل نیز مسیر قانونی برای رسیدن یک موضوع به مرحله همه پرسی به رسمیت شناخته شده‌است. این حال نکته اینجاست که کشاندن مسائلمان موضوع مرتبط با امنیت ملی که متضمن بررسی جزئیات فراوان در حوزه‌های گوناگون است، می‌تواند تبدیل به یک چاقوی دو لبه شود که در نهایت امنیت ملی را قربانی خواهد کرد. اساساً آن آنجا که افکار عمومی مورد همه‌جمله فراوانی چه در داخل و چه در خارج است، به راحتی امکان کالیبزه کردن آنان در یک موضوع تخصصی وجود دارد. اساساً اجماع مردمی بر سر موضوعی که حتی بسیاری از صاحب نظران مالی و امنیتی در مورد نبعات آن نظر یکسانی ندارند، بسیار سخت و حتی غیرقابل دسترس است. در کنار این غالب شدن احساسات زودگذر و هیجانی بر فضای توده‌ای جامعه به راحتی می‌تواند منجر به قربانی شدن امنیت ملی شود و از آن بدتر دو قطبی شدن جامعه پیش‌پا نیازند. هر چه رشته امور از دندان حاکمیت شود.

ماجرای پیوستن ایران در خصوص پارلمو و CFT به خوبی قابلیت این را دارد تا جامعه را دو قطبی کرده و زمینه تبدیل شدن اختلاف کارشناسی به یک بحران امنیت ملی دارد. شاید در این میان منش رهبری در خصوص ماجرای جرام و بررسی آن در مراکز تصمیم‌گیری به خوبی الگویی بر خواس تصمیم‌گیران کنونی کشور باشد. ایشان در ماجرای جرام و به رغم حساسیت‌های فراوان جامعه نسبت به اجرای آن در تصمیم‌گیری در خصوص سرنوشت توافق هسته‌ای وین و جلوگیری از دو قطبی شدن جامعه تأکید کرده‌اند. ایشان در همین باره و در پاسخ به نامه روحانی در خصوص مذاکرات هسته‌ای می‌فرمایند: از ملت عزیز انتظار داریم که همچنان وحدت و منات خود را حفظ کنند تا بتوان در فضای آرام و خردمندانه به منافع ملی دست یافت.

با جمع بندی موارد فوق می‌توان به این نکته رسید که کشاندن موضوعات مورد اختلاف در حوزه‌های سیاست خارجی و امنیت ملی که اغلب ریشه در نظرات کارشناسی متفاوت دارد، به کف جامعه تنها سبب دو قطبی شدن جامعه و تسری بحران به کل سیستم می‌شود. شاید اصلاح طلبان امیدوارند تا با استفاده از فشار رسانه‌ای و یا اجتماعی بتوانند در میدان رفراندوم لایوح فوق را به نتیجه برسانند اما تجربه نشان داده که چنین حالتی گسترده شدن اختلافات زمینه دو قطبی شدن جامعه فراهم می‌شود.

بنابراین بهتر است دولت فارغ از سیاسی کاری به جای اینکه با فشار طریق افکار عمومی به دنبال پیشبرد امور باشد، بر کار کارشناسی مجمع تشخیص متمرکز شود.